

FRÓÐSKAPARSETUR
FØROYA

STRATEGIÆTLAN

Mál og mið 2020–2024

ión
g
VISION
nsking
andi

Latið okkum vaksa saman – Let's grow together!

Í 2014 samtykti stýrið fyri Fróðskaparsetur Føroya strategiætlanina, Mál og mið 2014–2024. Við hesum er strategiætlanin endurskoðað og dagførd við atliti at tí menning, sum verið hevur, og við nýggjum umstøðum og avbjóðingum í huga.

Nýggja strategiætlanin, Mál og mið 2020–2024, sum vit eru sera fegin um at leggja fram nú, kunn-ger av nýggjum okkara missión sum eitt samfelt, nútímans og professionelt universitet, sum í sam-starvi og felagsskapi virkar fyri at nøkta tørvin í føroyska samfelagnum og í okkara nærumhvørvi annars.

Strategiætlanin setir út í kortið og lýsir nýggjar skyldur og raðfestingar, sum verða fylgdar og endurskoðaðar, meðan vit í felag mennast fyri at røkka okkara felags málum. Sohvørt vit gera tað, skriva vit enn ein kapittul í søguni um vøkstur og menning av okkara enn so unga Setri, og rudda slóð fyri meira vøstri og menning í tíðini, sum kemur.

Chik Collins og Ólavur Ellefsen
rektari og stýrisformaður

Mál og mið 2020–2024

Dagfórda strategiska ætlanin¹ lýsir høvuðsøkini, ið Fróðskaparsetur Føroya raðfestir í tíðarskeiðinum 2020-2024. Starvsfólk, lesandi og áhugapartar eru hoyrdir í sambandi við dagføringina, og tey hava eisini ein týðandi leiklut, tá ætlanirnar skulu fremjast í verki. Skráin verður sett í verk í stigum undir leiðslu av rektaranum og undir eftirliti av stýrinum.

Visión

Vit mennast saman sum eitt samlað setur, altíð miðsavnað um okkara felags endamál at vera fróðskaparsetur fyri Føroyar. Vit arbeiða saman – starvsfólk, lesandi og aðrir áhugapartar – fyri at veita dygdargóða og eyðkenda undirvísing og læring grundað á gransking á høgum altjóða stigi. Okkara arbeiði er viðkomandi fyri tær avbjóðingar, ið eru í samtíðini lokalt, nationalt og altjóða, og okkara arbeiði sameinir gamla siðvenju við óheftum vísindum og akademiskum frælsi og framsøkna íverksetaramentan og tvørvísindi. Fróðskaparsetrið hevur ein greiðan málpolitikk, ið stuðlar nýtslu og brúk-bæri av føroyska málinum. Vit styrkja altjóða samstørv og skiftismøguleikar og royna at stimbra flytføri hjá starvsfólkum og lesandi. Vit stuðla starvsfólkunum við einari mentan, ið eggjar til vøkstur, ikast og samstarv. Vit kunna regluliga okkara áhugapartar um, hvat vit gera, og vit styrkja og økja nýtsluna av talgildum pallum, so vit nøkta tørvir og gagnnýta möguleikar.

Saman við uttanhýsis samstarvsfeløgum strembar Fróðskaparsetrið eftir at fáa framt í verki ætlaðu langtíðarløguna í eitt nýtt kampus, samstundis sum vit arbeiða fyri at bøta um bráðfeingis tørvir á íbúðum og hjálparamboðum. Í øllum, sum vit gera, leggja vit doyðin á javnbjóðis möguleikar, eina fevnandi mentan og á at stuðla teimum lesandi og starvsfólkunum í einum umhvørvi, har øll kunnu trívast og mennast.

¹ Sí "Fróðskaparsetur Føroya – Mál og mið (2014-2024)". Dagfórda strategiska ætlanin er eisini gjørd við íblástri frá líknandi skráum hjá universitetum í øðrum londum.

Missión

Fremsti vitanardepil landsins, Fróðskaparsetur Føroya:

Veitir eyðkendar og dygdargóðar hægri og framhaldandi útbúgvingar, ið føroyska samfelagnum tørvar.

Fremur dygdarmikla gransking, serliga slíka, ið er viðkomandi fyri kritiska samfelagsliga, búskaparlíga, mentanarlíga, lógfrøðilíga og umhvørvislíga tørvin hjá Føroyum, norðurlandska nærumhvørvinum og øðrum sambæriligum londum og økjum.

Veitir almannagagnlíga tænastu, ið føroyska samfelagnum tørvar, við m.a. áhaldandi at menna føroyska málið í akademiskari undirvísing og gransking og virka fyri burðardýggjari búskaparlígar, samfelagslígar og mentanarlígar menning.

At menna lesturin og tey lesandi

Vit taka tann einstaka lesandi í fullum álvara og lova at veita viðkomandi eina lestrar-uppliving, ið gevur vitan, førleikar og andligar mentir til positivt og kreativt at ríka tað føroyska samfelagið og heimin sum heild.

Lyfti

At veita javnt dygdargóðan, akademiskt avbjóðandi og góðskutryggjaðan lestur til øll okkara lesandi við einum hóskaði úrvali av útbúgvingum og at búgva okkara kandidatar út til góðan byr í komandi arbeiðslívi.

Vit lova regluliga at eftirmeta útboðið av útbúgvingum (m.a. hava hóskaði javn-vág millum bachelor- og master-útbúgvingar) fyri at tryggja okkum, at útboðini spegla samfelagsliga tørvin og eru nóg væl fíggað til at veita teimum lesandi ein dygdargóðan lestur. Vit seta á stovn eina góðskueind í umsitingini, sum undir leiðslu av prorektorinum og í samráð við lesandi, starvsfólk og uttanhýsis áhugapartar orðar greiðar reglur og mannagongdir, ið skulu tryggja og styrkja dygdina í øllum okkara

Raðfestingar

At seta á stovn eina góðskueind í fyrisitingini undir leiðslu av prorektor-anum.

At fara undir at eftirmeta útboðið av útbúgvingum síðst í 2020 og við stóði í eftirmetingini at fremja viðkomandi tillagingar.

At minst tveir triðingar av teimum lesandi gera útbúgvingina lidna rætt-stundis, at 85 prosent av teimum lesandi siga seg vera nøgd við lesturin í regluligum eftirmetingum, og at 70 prosent av teimum lesandi eru farin í holt við hóskaði starv ella framhaldandi lestur í seinasta lagi eitt ár eftir prógvhandan.

At tryggja, at vit hava hóskaði vitan um okkara lesandi, teirra framgongd og teirra starvsleið, og at vit áhaldandi og regluliga taka ímóti og svara eftirmetingum frá okkara lesandi.

At vit halda á at skifta orð við tey lesandi, myndugleikarnar og aðrar partar fyri at vera við til at bota um lestrar-, íbúðar- og frítíðarumstøður hjá okkara lesandi.

útbúgvingum – í samsvari við Bologna-tilgongdina. Hesar reglur og mannagongdir skulu setast í gildi og skapa eina gjøgnumskygna mentan við áhaldandi ábótum.

Vit veita okkara starvsfólkum uppvenjing og møguleikar til framhaldandi menning, so at tey eru væl útgjörð til nútíðar og framtíðar undirvísingar-, lærings- og eftirmetingar-hættir, serliga teir, ið hóska best til okkara samtekst og tørv. Vit leggja í øllum okkara útbúgvingum dent á ta vitan og teir umsetiligu førleikar, ið eru viðkomandi fyri starvs-leiðina eftir prógvhandan og fyri framhaldandi gransking. Vit royna altíð at draga inn viðkomandi arbeiðsgevarar frá almenna, sjálvbodna og privata geiranum fyri at samskifta um framtíðar útbúgvingartørvir.

At tryggja at veiting og menning av útbúgvingum á Fróðskaparsetrinum verður lögð til rættis við stóði í álítandi og dagførdari vitan, m.a. eftirmetingum hjá teimum lesandi, ið verða innsavnaðar og nýttar skipað og greitt fyri at tryggja breiðar ábøtur.

Vit lova at tryggja atgongd til rætta og dagførda vitan um framgongdina hjá okkara lesandi og teirra fatan av Fróðskaparsetrinum, og vit nýta hesa vitan til áhaldandi ábøtur á øllum stigum. Upplýsingarnar hjálpa okkum at veita teimum lesandi við-komandi stuðul og vegleiðing, so tey í samsvari við hóskaði akademisk mál fáa sum mest burturúr, ganga fram og eru nøgd. Vit eru kreativ og laga okkara tilgongd til undirvísing, læring og eftirmeting eftir samteksti, tørv og avbjóðingum, soleiðis at vit áhaldandi menna hóskaði og nýhugsandi vísiðir og mannagongdir.

At stremba eftir at samstarva við onnur fyri at stimbra og styrkja lestrarumhvørvi, frítíðarmøguleikar og íbúðarviðurskifti hjá okkara lesandi. Vit lova áhaldandi at stremba eftir at arbeiða tætt saman við okkara lesandi og við býráð og landsstýri og øllum øðrum viðkomandi feløgum, fyrirkomulag og stovnum fyri at tryggja framburð.

Hóast breið politisk semja tykist at vera um, at eitt nýtt kampus skal byggjast til Fróðskaparsetur Føroya, so er tað neyðugt at tryggja, at stig verða tikin til áhaldandi ábøtur, m.a. fleiri lestraríbúðir, sterkari miðdepil til tey lesandi og teirra lestrarlív, tíðarhóskaði lestrarstøð og økta nýtslu av tøkni til læring hóskaði til føroyska samtekstin.

Gransking og framtak

Gransking er framleiðsla av nýggjari vitan miðlað munadygt til viðkomandi móttakarar. Vit taka týðandi, dygdarmikla gransking í størsta álvara og raðfesta hana í okkara virksemini – fyri at styðja upp undir undirvísing og læring, fyri at viðgera og nøkta teir samfelagsligu (iðknað heilsu- og útbúgvingar-), búskaparligu, mentanarligu og umhvørvisligu tørvir, ið eru í Føroyum, norðurlandska nærumhvørvinum og í sam-bæriligum londum og økjum, og fyri at geva okkara íkast til vísindaligan framburð sum heild.

Lyfti

At stimbra og seta í gongd gransking við altjóða dygd á øllum okkara deildum og viðkomandi fyri allar okkara útbúgvingar.

Vit seta okkum høg granskingarmál, og hetta sæst aftur í, at ein fittur partur av almennu játtanini fer til granskingartíð hjá okkara starvsfólkum. Úrslitið er, at starvsfólk okkara framleiða gransking á høgum altjóða stigi. Vit halda á at menna hetta arbeiðið fyri at tryggja enn størri framleiðslu av dygdargóðari gransking í okkara deildum og ímillum okkara deildir. Hendan granskingin stuðlar undir okkara undirvísing og læring og gevur bæði Føroyum og heiminum sum heild viðkomandi og týðandi vitan. Vit ætla í alt størri mun at søkja og fáa uttanhýsis fígging til granskingina.

At stuðla okkara starvsfólkum og gagnnýta okkara tilfeingi til at skapa eitt stimbrandi umhvørvi, har starvsfólk kunnu menna seg sum altjóða granskarar.

Vit seta á stovn eina granskingar- og framtakseind í fyrisitingini undir leiðslu av proreктaranum, ið vegleiðir og stuðlar granskarum at søkja um uttanhýsis fígging, ið kann økja um okkara granskingarorku. Vit styrkja granskingarumhvørvið sum heild og tryggja okkum, at iløgurnar í gransking síggjast aftur í øktari framleiðslu og útbreiðslu av viðkomandi granskingarúrslitum. Vit styrkja okkara mannagongdir og førleikar at leiða, stuðla og vegleiða granskarar, serliga teir, ið nýliga eru farnir í gongd. Allir okkara granskarar kenna seg tileggjaðar, tí teir vita, at teir eru við til at menna føroyska samfelagið og heimin sum heild. Fróðskaparsetur Føroya verður tí eitt stað, ið dregur granskarar at sær, bæði fast tilknýttar granskarar og uttanhýsis granskarar, ið søkja samstarvsfelagar.

At framleiða týðandi gransking, ið er við til at menna Føroyar og heimin búskaparliga, samfelagsliga, mentanarliga og umhvørvisliga.

Gransking er grundleggjandi fyri alla samfelagsliga menning. Framtíðin er treytað av gransking. Universitet skulu tryggja, at gransking er nærløgd, haldfør, væl miðlað og atkomilig fyri ikki-akademiska móttakaran og almenningin sum heild. Hesa ábyrgd tekur Fróðskaparsetur Føroya í stórum álvara. Okkara gransking viðkemur og ávirkar týðandi samfelagsligar tørvir og avbjóðingar, bæði innanlands og altjóða, ikki minst tær avbjóðingar, ið eru orðaðar í teimum 17 heimsmálunum hjá ST.

Raðfestingar

At seta á stovn eina granskingar- og framtakseind undir leiðslu av proreктaranum við førleika og orku til at stuðla og vegleiða, tá granskarar skulu søkja um fígging til gransking.

At 60 prosent av okkara akademisku starvsfólkum útgeva greinar í javnlíkamettum ritum við hægst tvey ára millumbilum, og at øll viðkomandi starvsfólk eru á eini hóskaði granskingarleið, ið verður staðfest í árligari eftirmetingarviðgerð.

At 60 prosent av okkara akademisku starvsfólkum við hægst tvey ára millumbili eru nevndir umsøkjara í dygdargóðum umsóknum um uttanhýsis fígging av granskingarverkætlanum.

At eggja viðkomandi gransking í samfelagsligum, búskaparligum, mentanarligum og umhvørvisligum avbjóðingum í føroyska samfelagnum og teimum avbjóðingum, ið eru orðaðar í teimum 17 heimsmálunum hjá ST.

At menna fólk og stovn

Fólkini eru hjartað í øllum tí, sum Fróðskaparsetur Føroya fremur. Fyri at stovnurin skal blóma, er tað av alstórum týðningi, at vit draga dugnalig fólk til okkum og tryggja, at tey trívast, og at vit við stuðli og góðum samskipti kveikja í teimum hug til at geva sítt íkast til, at okkara lyfti og raðfestingar eydnast.

Hetta krevur eitt fjølbroytt, fevnandi, rættvíst og opið umhvørvi, sum út í æsir er professionelt og eggjar bæði til samstarv og vøkstur. Tað krevur eisini, at stovnurin hevur hóskaði skipanir og mannagongdir bæði yvirskipað á Fróðskaparsetrinum og á einstøku deildunum, ið roknað eina sterkari fyrisiting og tíðarhóskandi og professionellar skipanir til arbeiðsbýti, skráseting og eftirmeting.

Sum ein liður í okkara stovnsmenning tryggja vit okkum, at allir viðkomandi áhuga-partar eru væl kunnaðir um okkara missión og vísið. Tað gera vit við m.a. at nýta hóskaði pallar væl og skipað við dagførdum og viðkomandi innihaldi.

Lyfti

Vit kanna og eftirmeta bygnaðin á øllum stigum á Fróðskaparsetrinum og seta tóka tíð, orku og fígging av til at tryggja og stimbra framsóknar batar.

Tá universitet vaksa og mennast, er av alstórum týðningi at kanna og eftirmeta stovns-bygnaðin fyri at tryggja, at hann tænar lyftum og raðfestingum. Fróðskaparsetrið er nógv vaksið seinastu árin, og tað er týðningarmikið, at vit kanna verandi skipanir og taka upp til viðgerðar tey hol, sum vísa seg og sum møguliga fara at vaksa, sum frá líður. Hetta arbeiðið verður gjørt við tí í huga, at vit eru eitt tíðarhóskandi og professionelt universitet við hóskaði fyrisitingarligari orku og leiðsluførleikum og altíð eru til reiðar at læra av gongdini hjá øðrum universitetum.

At menna okkara starvsfólkarøkt og seta í gildi reglur og mannagongdir, ið styrkja karmarnar og stuðla starvsfólkini.

Tíðarhóskandi, professionell universitet gera neyðugar og týðningarmiklar íløgur í starvsfólkarøkt (HR-menning). Hetta verður gjørt skipað við m.a. reglum og mannagongdum, ið tryggja eitt gott, opið og fevnandi arbeiðsumhvørvi, har øll hava somu rættindi og somu virðing, har ymiskleiki verður virður, og øll hava javnbjóðis møguleikar. Reglur og mannagongdir styrkja eisini starvsfólkini við góðum arbeiðs- og samstarvs-viðurskiptum, starvsmenning og møguleika at geva sítt íkast til tað, ið verður framt á Fróðskaparsetrinum.

Áhaldandi at lurta eftir og samskipta við starvsfólkini og tryggja okkum, at Fróðskaparsetrið verður mettt at vera ein góður arbeiðsgevari, har íkastid hjá tí einstaka verður sæð og virt.

Álit og ídni í einum tíðarhóskandi, professionellum stovni krevur munagott samskipti, og tað samskiptið má fevna um at lurta eftir og svara øllum áhugapørtum, eisini teimum lesandi og starvsfólkunum. Leiðslutoymið á Fróðskaparsetrinum hevur ábyrgd at tryggja, at vit altíð hava eitt tilíkt samskipti. Vit taka stig til at styrkja røddirnar hjá undirumboðaðum bólkum í leiðslu og avgerðargongdum, og vit vilja gera okkara til at beina burtur tað, ið forðar fyri, at hesir bólkir sleppa framat.

Raðfestingar

At eftirmeta og menna okkara stovns-bygnað og virksemisskipan og nútíðar-gera og professionalisera hesar í sam-svari við gongdina aðrastaðni og seta tóka orku og fígging av til hetta arbeiðið.

At seta í verk og røkja eitt sterkt og áhaldandi samskipti á Fróðskapar-setrinum, serliga millum leiðarar og tey, ið teir varða av, og við allar aðrar áhugapartar.

At hækka játtanina til HR-deildina til minst tað dupulta fyri at menna og seta í gildi hóskaði leiðreglur fyri Fróðskaparsetrið, m.a. um arbeiðsbýti, árliga eftirmeting og gott samstarv.

Føroyska málið

Fróðskaparsetur Føroya hevur sum Føroya einasta universitet eina serliga ábyrgd – ið er størri enn ábyrgdin hjá universitetum í flest øllum øðrum londum – og tað er at varðveita og menna føroyska málið. Hendan ábyrgdin hevur alstóran týdning fyri alt samfelagið, fyri inklusiún, fólkaræði og menning, og hetta er ein ábyrgd, ið Fróðskaparsetrið altíð tekur í allar størsta álvara.

Lyfti og raðfestingar

At menna og seta í verk ein greiðan málpolitikk og vera ein málslig fyrirmynd millum universitet í londum og økjum, sum hava líknandi stødd sum Føroyar, og sum eisini hava sítt egnu mál.

At arbeiða fyri, at føroyskt verður brúkt og ment sum vísindamál við greiðum, vísindaligum frøðiorðum í øllum vísindagreinum og at stuðla útgávu av dygdargóðum, vísindaligum verkum á føroyskum máli.

At stuðla undirvísing í føroyskum máli á øllum undirvísingarstigum og nýtslu av føroyskum í samfelagnum sum heild og eisini at arbeiða fyri at styrkja føroyska málið millum føroyingar uttanlands.

At stuðla gransking og undirvísing í føroyskum fyri fólk, ið ikki hava føroyskt sum móðurmál, serliga tey, sum ikki hava eitt norðurlandskt mál sum móðurmál.

granskingar- og framtakseindin og fyrisitingin stuðla hesum arbeiði. Ein týðandi partur av okkara uttanhýsis sambandi er við landsstýrið í samband við bygging av einum kampusi, ið kann savna alt Fróðskaparsetrið.

Lyfti og raðfestingar

At talið av samstarvsfeløgum í Føroyum og uttanlands økist, og at hesi geva nýskapandi íkast samfelagnum at gagni.

At 60 prosent av okkara akademisku starvsfólkum taka lut í almenna føroyska kjakinum, geva føroyskt mæltar útgávur út til almenningin ella á annan hátt eru við til at varðveita og menna føroyska málið.

At gera og kunngerá, á føroyskum og enskum máli, eina árliga eftirmeting av gransking og øðrum virkseimi, m.a. miðling og aðrari almennari luttøku umframt samstarvi við uttanhýsis samstarvsfelagar. Eftirmetingin skal prógvar framleiðslu, úrtøku og ávirkan av tí arbeiði, ið vit gera, og eggjar til áhaldandi menning av hesum arbeiði.

Uttanhýsis tilknýti og samstarv

Vit stremba eftir at styrkja uttanhýsis sambond, vitanarskifti og nýskapan á Fróðskaparsetrinum. Málið er at tryggja, at okkara útbúgvingar og okkara gransking er til greitt og vaksandi gagn fyri føroyska samfelagið, okkara nærmastu grannar og allan heimin. Fyri at náa hesum máli styrkja vit okkara sambond við uttanhýsis feløg, fyrirkur og stovnar í bæði almenna og privata geiranum umframt við okkara fyrrverandi lesandi og almenningin sum heild. Deildirnar raðfesta hetta arbeiðið, og

Tilfeingi

Fróðskaparsetur Føroya verður í stóran mun fíggað av føroyska skattgjalðaranum, og tað hevur alstóran týðning, at Fróðskaparsetrið verður verandi fíggarliga og umhvørvisliga burðardygt. Fyri at tryggja eitt burðardygt grundarlag fyri áhaldandi menning av gransking og útbúgvingum skal samstarvsmentanin styrkjast, og virkseimið – eisini nýtslan av talgildum pallum – skal skipast soleiðis, at vit ikki bara gera tað rætta, men eisini gera tað á bestan hátt.

Lyfti og raðfestingar

At eftirmeta, um vit gera tað rætta á besta hátt, og at tryggja, at vit í hóskandi mun skunda undir avgreiðslu av tí, ið vit hava lovað og raðfest.

At játtanir og fígging frá umsóknnum um uttanhýsis granskingarstuðul og frá vinnuligum virkseimi og samstarvi økist árliga.

At styrkja nýtsluna av talgildum pallum og saman við uttanhýsis samstarvsfeløgum at menna nýggjar talgildar førleikar, ið kunnu nøkta núverandi og komandi tørvir hjá Fróðskaparsetrinum.

FRÓÐSKAPARSETUR
FØROYA

missi
útbúgving
grat
leso